

Tomasz Chachulski

"Uwertura" jako częśćka
konstrukcyjna utworu narracyjnego,
Jerzy Smulski, "Acta Universitatis
Nicolai Copernici", Filologia Polska
26. Literatura, Toruń 1986 :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 29/3-4 (101-102), 330

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SMOLARZ Jan: Glosa do "Popiela i Piasta" Mieczysława Romanowskiego. "Ruch Literacki" 1985 z. 4 s. 303-313.

Planując napisanie dramatu o Popielu i Piaście rozpoczął poeta od studiowania opracowań historycznych (A. Bielowski i K. Szajnocha). Analiza zachowanych dwóch rękopisów dramatu oraz szkiców, wariantów prozaicznych i wierszowanych fragmentów prowadzi do wniosku, że można wydzielić trzy warstwy w planie strukturalnym kompozycji tematycznej, scenicznej i dialogowej. Powodem kolejnych zmian w koncepcji dramatu była zmieniająca się sytuacja polityczna w okresie przedpowstaniowym. Pierwsza wersja dramatu pt. "Popiel drugi" pisana była od wiosny 1860 do stycznia 1861 r. Następnie poeta przerobił cały dramat (1861 i 1862 pt. "Popiel i Piast. Tragedia w pięciu aktach, z podań i legend historycznych...", druk we Lwowie w 1862 r.). Szkice trzeciej wersji powstały w 1861 i 1862 r.

BP/101-102/153

H.G.

SMULSKI Jerzy: "Uwertura" jako część konstrukcyjna utworu narracyjnego. "Acta Universitatis Nicolai Copernici". Filologia Polska. 26. Literatura. Toruń 1986, s. 139-155.

Autor poddaje refleksji termin "uwertura" pod kątem przydatności w opisie dzieła literackiego. Rozważania rozpoczyna krytycznym oglądem wymienionej kategorii w ujęciu Stefani Skwarczyńskiej, a następnie przechodzi (posługując się utworami J. Andrzejewskiego, T. Kudlińskiego i J. Wittlina) do udowodnienia tezy, iż interesujący go termin może funkcjonować bez związku z tzw. muzycznością literatury. Ostatecznie stwierdza, że w utworach narracyjnych występuje zróżnicowana morfologicznie uwertura, która stanowi ramę tekstu i "konstryuuje »wspólny świat« nadawcy i odbiorcy".

BP/101-102/154

T.Ch.